

**Жалал-Абад областынын Жалал-Абад шаарынын 2023-жылдын
1-январынан тартып 2023-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил
аралыгындагы бюджетинин түзүлүшү жана аткарылышына
жүргүзүлгөн шайкештик аудиттин жыйынтыгы боюнча
Жалпылоо отчёту**

Аудит жүргүзүү үчүн негиз: Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы жөнүндө” Конституциялык Мыйзамынын 4,7,31-беренелери, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2024-жылга аудитордук иш планы, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын Ош шаары, Ош, Жалал-Абад жана Баткен областтары боюнча аймактык бөлүмүнүн 2024-жылдын 12-ноябрындагы №02-3/228, 2024-жылдын 18-ноябрындагы №02-3/231 буйруктары.

Аудиттин максаты: Жалал-Абад шаарынын мэриясынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджетинин түзүлүшүнө жана аткарылышына, муниципалдык ишканалардын ишмердүүлүгүнө шайкештик аудит жүргүзүү.

Аудит мезгили: 2023-жылдын 1-январынан тартып 2023-жылдын 31-декабрына чейин.

Аудиттин түрү: Шайкештик аудити.

Аудит объектилери: Жалал-Абад шаардык мэриясы, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Жалал-Абад финансы башкармалыгы, шаардык Кеңеши, Коммуналдык чарба жана көрктөндүрүү департаменти, муниципалдык менчик башкармалыгы, Жалал-Абад шаардык курулуш Департаменти, Тарыхый чөлкөм таануу музейи, “Курманбек” стадиону, шаардык маданият сарайы, шаардык согуштун, куралдуу күчтөрдүн, оруктагы эмгекчилердин, укук коргоо органдардын жана эмгектин ардагерлеринин Кеңеши коомдук бирикмеси, шаардык көрктөндүрүү жана жашылдандыруу муниципалдык ишканасы, “Үй-бүлөгө жана балдарга жардам берүү” кайрымдуулук борбору, шаардык мэриясынын керек-жарак рыногу жана кызмат көрсөтүү департаменти, Т.Тайгараев атындагы муниципалдык аймактык башкармалыгы, “Спутник” аймактык башкаруу мекемеси, Маалымат борбору, Суу менен жабдуу жана канализация тутумдарын реабилитациялоо борбору жана көзөмөлдөө бөлүмү, шаардык жол башкармалыгы, “Алтын-Балалык” ден-соолугун чыңдоо борбору, “Жалал-Абад Тазалык” муниципалдык мекемеси, шаардык жаштар иштери, дене тарбия жана спорт бөлүмү, Муниципалдык жүргүнчүлөрдү ташуу автобазасы, “Жалал-Абад сууканал” суу түтүктөрү-канализация чарбасынын Жалал-Абад чарбалык эсептеги башкармасы жана Ден соолукту чыңдоо комплекси.

Аудитордун милдети:

Аудитордун милдети, жүргүзүлгөн аудиттин негизинде мыйзам талаптарына (аудиттин критерийлерине) 2023-жылы жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Жалал-Абад финансы башкармалыгынын жана Жалал-Абад шаардык мэриясына караштуу бюджеттик мекемелер жана чарбалык ишканалардын ишинин шайкеш келүүсүнө карата өз алдынча корутундуга келүүсүндө турат.

Аудит, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын Ош шаары, Ош, Жалал-Абад жана Баткен облустары боюнча аймактык бөлүмүнүн 2024-жылдын 6-августундагы №02-3/150 буйругунун негизинде аймактык бөлүнүштүн мамлекеттик инспектору Жумабаев Асылбек Токтосуновичтин жетекчилигинде жүзөгө ашырылды.

Аудит мезгилине карата Жалал-Абад шаарынын мэри Ормоков Эрнисбек Абдижалилович иштеп келе жатат.

Жетекчиликтин жоопкерчилиги:

“Жалал-Абад шаарынын статусу жөнүндө”, “Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, шаардагы жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы болуп, мэрия эсептелет. Мэриянын жалпы милдетине мамлекеттик башкаруу жа жергиликтүү өз алдынча башкаруу боюнча өкүлдөлгөн бардык маселелерди аткаруу кирет, Кыргыз Республикасынын башка органдарынын компетентциясына карата Кыргыз Республикасынын Мыйзамы менен киргизилген ыйгарым укуктардан сырткары.

Аудит предмети:

Аудиттин предмети болуп, муниципалдык каражаттарды жана мүлктү башкаруу жаатында бюджеттик мыйзамдын талаптарына ылайык, жергиликтүү бюджетти аткаруу боюнча Жалал-Абад шаарынын мэриясынын ишин баалоо эсептелет.

Аудиттин көлөмүнө киргизилген маселелер:

- Жергиликтүү бюджеттин түзүү жана аткаруу процессин жөнгө салуучу ченемдик документтердин жана мыйзам ченемдеринин сакталышына жана аткарылышына аудит;
- Жергиликтүү бюджеттин киреше бөлүгүнүн аткарылышын талдоо;
- Жергиликтүү бюджеттин чыгымдар бөлүгүнүн аткарылышын талдоо;
- Жалал-Абад шаарынын мэриясынын муниципалдык карызынын абалына жана тейленишине аудит;
- Муниципалдык бюджеттик мекемелердин чыгымдар сметасынын аткарылышына аудит;
- Муниципалдык ишканалардын бюджетинин аткарылышына аудит;
- Муниципалдык менчикти башкаруу боюнча ишти талдоо;
- “Ички аудит жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын аткарылышын талдоо.

Аудиттин критерийлери:

Критерий катары, Жалал-Абад шаарынын жана анын ведомстволук бюджеттик мекемелеринин жана муниципалдык ишканаларынын ишинин Кыргыз Республикасынын Бюджеттик, Салык кодекстерине жана “Салык эмес кирешелер” Кодексине, “Жалал-Абад шаарынын статусу жөнүндө”, “Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, Жалал-Абад шаардык Кеңешинин токтомдоруна жана 2021-2022-жылдары Жалал-Абад шаарынын мэриясын жана ведомстволук уюмдарынын ишин жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын жана башка ченемдик-укуктук актыларына туура келишин баалоо деп эсептейбиз.

Ишти аткарууда колдонулган аудит стандарттары:

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын Кеңешинин 19.12.2018-жылдагы №01-26/123 токтому менен бекитилген, Шайкештик аудити боюнча колдонмого ылайык, ISSAI 400 жана ISSAI 1400 (2015-жылы кайра каралган), шайкештик аудити үчүн жетектөөчү көрсөтмөлөргө ылайык иш жүргүзүлдү.

Этикалык талаптарга шайкеш келүүсү:

Аудиттин эл аралык стандарттары этикалык талаптарды сактоону, ошондой эле аудиттин предмети, анын бардык олуттуу аспектеринде мыйзамдарга жана жөнгө салуучу ченемдерге туура келээрине негиздүү ишенимди алуу үчүн пландаштырууну жана жүргүзүүнү талап кылат.

Аткарылган иштерди кыскача баяндоо:

Аудит тарабынан Жалал-Абад шаарынын жана анын ведомстволук бюджеттик мекемелеринин жана муниципалдык ишканаларынын, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Жалал-Абад финансы башкармалыгынын ишине тиешелүү

жергиликтүү бюджетти аткаруу, кирешелер жана чыгымдар сметасы жана Кыргыз Республикасынын мыйзамынын талаптарына ылайык муниципалдык мүлктү башкаруу боюнча маселелер изилденди.

Аудит өзүнө, бюджеттик, бюджеттен сырткары жана атайын каражаттардын чыгымдары ченемдик укуктук актыларга ылайык жүргүзүлгөндүгү боюнча жетиштүү жана талаптагыдай тастыкталган далилдерди алуу үчүн жол-жоболорду аткарууну камтыйт. Ушул отчетто жазылган жетиштүү жана талаптагыдай тастыкталган далилдерди алуу үчүн негизди камсыздоо үчүн, чогултулган аудитордук далилдер жетиштүү жана талаптагыдай деп аудит эсептейт.

Аудитке тиешелүү болгон Жалал-Абад шаарынын мэриясынын жана анын ведомстволук бюджеттик мекемелеринин жана муниципалдык ишканаларынын ишин талдоо, 2023-жылдагы чыгымдар көлөмүнүн олуттуулугуна жана иштин мүнөзүнө жараша жүргүзүлгөн *(материалдар ар бир аудит объектиси боюнча өзүнчө түзүлгөн)*.

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы тарабынан мурдагы жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыктары боюнча берилген жазма буйруктардын аткарылышы.

Жалал-Абад шаарынын мэриясынын 2021-жылдын 1-январынан тартып 2022-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгындагы бюджетинин түзүлүшүнө жана аткарылышына карата мурдагы аудит Кыргыз Республикасынын Эсептөө Палатасынын Ош шаары, Ош, Жалал-Абад жана Баткен областтары боюнча аймактык бөлүнүштүн жетекчисинин 2023-жылдын 6-апрелиндеги №02-3/123-буйругунун негизинде аймактык бөлүнүштүн мамлекеттик инспектору Б.И.Турдумамбетов тарабынан жүргүзүлгөн. Аудиттин жыйынтыгы менен отчеттун долбоору түзүлүп, жалпы 4228,9 миң сомдук каржылык чектен чыгуулар аныкталган, анын ичинен: 210201 Бюджетке төлөмдөрдү эсептөөнүн тууралыгы, толуктугу жана өз учурунда төлөнүшү – 772,0 миң сом, 210305 Салыкка кошумча эсептелгени – 18,9 миң сом, 230207 Курулуш иштерине кошуп жазуулар – 2820,6 миң сом, 230305 Нормадан ашыкча чыгашалар *(товардык материалдык баалуулуктар)* – 55,8 миң сом, 310104 Эсепке алынбай калган негизги фонд – 11,3 миң сом, 310106 Товардык материалдык баалуулуктарды негизсиз чыгымдоо – 5,3 миң сом, 410205 Эмгек акы, сапар чыгымы жана башка чыгымдарга төлөө – 14,7 миң сом, 510114 Мамлекеттик сатып алуулардагы башка бузуулар – 530,3 миң сом. Анын ичинен ордуна коюлууга тийиш болгон финансылык бузуулар – 4173,1 миң сом. Аудит учурунда ордуна коюлганы – 1923,2 миң сом, калыбына келтирилүүгө тийиш сумма – 2249,9 миң сом.

Аталган бузууларды жоюу максатында, Депутаттардын Жалал-Абад шаардык кеңешинин 2023-жылдын 28-сентябрындагы №6 кезексиз XXXII сессиясы өтүп, мекеме-ишканалардын жетекчилерине кетирилген кемчиликтерди жоюу боюнча тапшырмалар берилип, каржылык бузууларга жол берген жооптуу кызматкерлерге карата тийиштүү чаралар көрүлүп, каржылык чектен чыгуулардын суммалары толук ордуна коюлган. Аткарылган жумуштар боюнча Депутаттардын Жалал-Абад шаардык кеңеши 2023-жылдын 4-октябрында №01-15/283 кат менен маалымат берген.

Жалал-Абад шаарындагы капиталдык инвестициялык салымдары боюнча талдоо жана баа берүү.

Жалал-Абад шаары боюнча капиталга инвестициялык салымдын көлөмү 2023-жылга 5690200,0 миң сомду түздү. Республикалык бюджеттен 2023-жылы 2133272,1 миң сом, жергиликтүү бюджет тарабынан 119804,2 миң сомго негизги капиталга каражат жумшалган, жеке менчик тараптан 2023-жылга 3437123,7 миң сом, мунун ичинен жеке менчик турак жайларды куруу үчүн калктын эсебинен 1153,6 миң сом иштетилип, шаар боюнча январь-декабрь айларында 268 турак үй курулуп ишке берилген.

Ички инвестиция 2023-жылы 5031,7 млн. сомду түзүп, алар: Республикалык бюджеттен 2133,3 млн сом, жергиликтүү бюджеттен 119,8 млн сом, Элдик салым 2604,6 млн сомду түзгөн. Салыштырмалуу 2022-жылда 184,4 млн сом, же 13,0%га аз болгон, 2023-жылы 3871,9 млн сом көп, же 4,1 эсеге көбөйгөн.

Аудитке берилген отчеттук маалыматтарга ылайык, КРнын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 10-февралындагы № 41-т тескемесине ылайык Жалал-Абад шаарынын долбоорлоруна жалпы 2000000,0 миң сом акча каражаты пландалган болсо, республикалык бюджеттен 1745512,3 миң сом бөлүнүп, 1617774,0 миң сом подрядчы уюмдарга каржыланып берилген.

Тышкы инвестиция: 2023-жылда 658,5 млн. сом тышкы инвестиция тартылган. Анын ичинде чет өлкөлүк насыя 31,8 млн. сом, чет өкөлүк гранттар жана гуманитардык жардамдар 626,7 млн. сомду түзгөн.

2023-жылдагы жергиликтүү бюджеттин киреше бөлүгүнүн түзүлүшүнө жана аткарылышына талдоо.

Жергиликтүү бюджеттердин кирешелеринин долбоорлору "Кыргыз Республикасындагы Бюджеттик Кодексине ылайык түзүлгөн. 2023-жылга жергиликтүү бюджеттин киреше жана чыгаша бөлүгү боюнча орто мөөнөттүү долбоорлор даярдалып Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине тапшырылган.

Кирешелер курамында салыктык жана салыктык эмес төлөмдөрдүн жана жыйымдардын бардык түрлөрү кошулуп эсептелинген жана чыгашалардын тизмеси функционалдык жана экономикалык классификациясы боюнча түзүлгөн. Жалал-Абад шаарынын жергиликтүү бюджеттеринин кирешелери жана чыгашалары боюнча бюджеттик сметалары (рописи) шаардык кеңештин сессиясында каралып бекитилген, жергиликтүү бюджеттин чыгаша бөлүгүнүн долбоорлору Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине тапшырылган.

Мындан тышкары, кошумча түшкөн кирешелердин жана жыл башында калган калдыктардын эсебинен тийиштүү өзгөртүүлөр жүргүзүлүп, тиешелүү токтомдор кабыл алынып натыйжада жергиликтүү бюджеттин планы такталган.

Жалпы жергиликтүү бюджет 2023-жылга 776700,8 миң сомго бекитилген. Анын ичинен: салыктык кирешелер 548134,0 миң сом, салыктык эмес кирешелер 228566,8 миң сом, жергиликтүү бюджетке жыл башында трансферттер каралган эмес. Отчеттук мезгил ичинде жергиликтүү бюджеттин планына тактоолор жүргүзүлүп, 2609187,2 миң сомго план такталган же 1832486,4 миң сомго план көбөйгөн. Анын ичинен салыктык кирешелер 59358,3 миң сомго, салыктык эмес кирешелер 22834,8 миң сомго азайган. Ал эми жергиликтүү бюджетке трансферттердин планы 1796962,9 миң сомго көбөйгөн. Ошондой эле 2023-жылдын башында калган калдыктарды жана кошумча түшкөн кирешелер кошулуп план такталган.

Жалпысынан алганда, шаар боюнча иш жүзүндө кирешелери 2488656,9 миң сомго жыйналган, анын ичинен: салыктык кирешелер 629589,4 миң сом, салыктык эмес кирешелер 189842,9 миң сом, жергиликтүү бюджетке трансферттер 1669224,6 миң сомду түзгөн.

2023-жылдагы салыктык кирешелердин аткарылышына талдоо жана салыктык эмес кирешелердин, бюджеттин кирешелеринин түзүмү бекитилген параметрлерге карата аткаруусу.

Жалал-Абад шаары боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органында 2023-жылдын жыйынтыгы боюнча жалпы кирешелердин иш жүзүндө жалпы түшкөнү 819432,3 миң сом, такталган план 812224,3 миң сомду түзгөн, же пландын аткарылышы 100,9 % түзгөн, анын ичинен:

- Жалпы салыктык кирешелердин иш жүзүндө түшкөнү 629589,4 миң сом, жалпы киреше бөлүгүнүн 76,8% түзөт. Такталган план 607492,3 миң сомду түзүп, 103,6% аткарылган же 22097,1 миң сомго кошумча өндүрүлгөн, анын ичинен салыктык кирешелердин түшүүлөрү төмөнкүдөй түрлөр боюнча ашыкча жыйналган: киреше салыгынан 16502,5 миң сом, бирдиктүү салык декларациясы боюнча киреше салыгы 3880,8 миң сомго, милдеттүү патенттен 13,6 миң сом, кыймылсыз мүлктөн түшүүчү салыктан 7872,7 миң сом, транспорттук каражаттарга салыгынан 1344,7 миң сом, жер салыгынан 3724,7 миң сом, роялти 166,3 миң сом. Ал эми патенттин негизинде салык боюнча план 11408,2 миң сомго аз аткарылды.

- 2023-жылдын жыйынтыгы менен жалпы салыктык эмес кирешелердин иш жүзүндө түшкөнү 189842,9 миң сом, жалпы кирешенин 23,2 % түзөт. Такталган план 204732,0 миң сомду түзүп, 92,7% аткарылган же 14889,1 миң сомго аз өндүрүлгөн.

2023-жылда республикалык бюджеттин каражаттарынын түшүүсүн талдоо.

Республикалык бюджеттен 2023-жылга 1796962,9 миң сомдук жалпы трансферттер пландаштырылган. Анын ичинен: республикалык бюджеттен жергиликтүү бюджетке берилүүчү максаттуу трансферттер 1745512,3 миң сомду, статист штатына каралган эмгек акы 550,6 миң сомду, бюджеттик жоготууларга (салык) компенсация 50900,0 миң сомду түзгөн. Иш жүзүндө максаттуу трансферттердин 1617774,0 миң сомун иштетилип, жылдын жыйынтыгы менен 127738,3 миң сом республикалык бюджетке кайтарылган. Жалпы шаардын кирешесинин трансферттердин үлүшү 67,1%ды түзгөн. Такталган план 1796962,9 миң сомду түзсө, которуулар 1669224,6 миң сом жана каржылоолор пландаштырылган чыгашалар боюнча 92,9% га аткарылган.

Дем берүүчү гранттарды каржылоо жана пайдалануу.

2023-жылга дем берүүчү грант (*үлүштүк*) республикалык бюджеттин эсебинен 14547,0 миң сом каржыланган. Өздүк салым эсебинен жергиликтүү бюджеттен 6077,0 миң сом бөлүнгөн. Акча каражаттары толугу менен иштетилген.

Жергиликтүү бюджеттин чыгаша бөлүгүнүн түзүлүшүнө жана аткарылышына талдоо.

Жергиликтүү бюджеттин долбоорлору кирешелер жана чыгашалар, Кыргыз Республикасындагы Бюджеттик Кодексинин талаптарына ылайык түзүлгөн жана аудитордук текшерүү учурунда жергиликтүү бюджеттер киреше жана чыгаша бөлүгү боюнча баланшташтыруу менен кабыл алынган.

2023-жылдын жыйынтык отчетуна ылайык атайын каражаттарды эске алуу менен жергиликтүү бюджеттин чыгаша бөлүгү боюнча такталган план 2721499,7 миң сомду түзүп, ал эми кассалык чыгымы 2470537,2 миң сомго жүргүзүлүп план 90,8 % га аткарылган.

"Жалпы башкаруу тармагына" шаар боюнча 111930,9 миң сом план такталса, кассалык чыгым 97547,5 сом өлчөмүндө жүргүзүлүп 87,1% аткарылган.

"Коргонуу тармагына" план 4122,2 миң сомго такталса, кассалык чыгым 3476,4 миң сом өлчөмүндө жүргүзүлүп 84,3 % аткарылган.

"Экономикалык маселелер тармагына" план 2020550,7 миң сомго такталса, кассалык чыгым 1851831,0 миң сом өлчөмүндө жүргүзүлүп 91,6 % аткарылган.

"Коммуналдык чарба тармагына" план 346630,9 миң сомго такталса, кассалык чыгым 305273,7 миң сом өлчөмүндө жүргүзүлүп 88,1 % аткарылган.

"Маданият" тармагына 37785,0 миң сомго план такталып, кассалык чыгым 34300,6 миң сомго жүргүзүлүп 90,8 % аткарылган.

"Билим берүү тармагына" такталган план 189014,0 миң сомду түзсө, кассалык чыгым 167362,7 миң сомго жүргүзүлүп 88,5 % га аткарылган.

"Социалдык коргоо тармагына" план 11466,0 миң сомго такталса, кассалык чыгым 10745,3 миң сом өлчөмүндө жүргүзүлүп 93,7 % аткарылган.

Жергиликтүү бюджеттин казыналыктын аткарылышына талдоо.

Жалал-Абад финансы башкармалыгында 2023-жылдын 1-январына карата 101 бюджеттик мекеме тейленип келген. Анын ичинен республикалык бюджеттен 74 каржылануучу мекеме, жергиликтүү бюджеттен каржылануучу 27 мекеме.

Жалал-Абад финансы башкармалыгы бюджеттик мекеме уюмдарга эсеп ачуунун, жабуунун жол жоболорун КРнын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 1-августундагы №438 токтому менен бекитилген "Бирдиктүү казыналык эсептин иштөө тартибин бекитүү тууралуу" тартибинин негизинде жүргүзөт.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 16-августундагы №488 токтому менен бекитилген "Эсепке алуу жана отчет берүү боюнча бюджетти болжолдоого жана аткарууга карата ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын жол-жоболору жөнүндөгү" Нускамага ылайык республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин кассалык аткарылышы, казына бөлүмүнүн башкы китебинин жыйынды балансы, бюджеттик мекеме уюмдардын казынадагы эсеп китептеринин эсеп-кысап иштери автоматташтырылган программада жүргүзүлөт. Ар бир операция күндүн жыйынтыгында бардык бюджеттик мекемелер боюнча казыналык эсеп китептеринин автоматташтырылган программада бир күндүк операциялардын калдыктары чыгарылып, бир айлык жана жыл башынан берки жыйынтыктар чыгарылат. Казыналык эсеп китептердин жыйынтыктарынын негизинде Жалал-Абад финансы башкармалыгынын башкы китебинин жыйынды балансы жүргүзүлөт. Ар айдын жыйынтыгында айлык жана жыл башынан берки жыйынды баланс Борбордук казынага автоматташтырылган түрдө тапшырылат.

Бардык бюджеттик мекемелердин киреше жана чыгаша операциялары финансы башкармалыгы менен байланышсыз түрдө интернет-байланыш аркылуу, электрондук санариптик кол коюу жолу (флешка) менен жүргүзүлөт. Борбордук казынанын 2017-жылдын 22-июнундагы №05-04-5/7007 катынын негизинде бюджеттик мекемелерден чыгаша операцияларды жүргүзүү үчүн кагаз түрүндө табыштамалар (заявка), төлөө тапшырмалар, келишимдер жана башка документтер талап кылуусу токтотулган. Чыгашалар бюджеттик мекемелердин эсептеринде болгон калдыктарга ылайык жана сметалык лимиттердин негизинде жүргүзүлөт.

2023-жылы казыналыктын жылдык балансы боюнча жалпы 7795861,3 миң сомдук салык жана салыктык эмес кирешелер (атайын каражаттарды кошпогондо) келип түшкөн. Анын ичинен: республикалык бюджетке 5452334,4 миң сом, жергиликтүү бюджетке 2343526,9 миң сом чегерилген.

2023-жылы республикалык бюджеттен болүнгөн трансферттерден 1669224,6 миң сом чыгымдалган.

2023-жылы республикалык бюджеттен каржылануучу мекемелердин жалпы чыгашалары атайын каражаттарды кошпогондо 5452334,4 миң сомду түзгөн.

Жергиликтүү бюджеттин жалпы чыгашасы атайын каражаттарды кошпогондо 2343526,9 миң сомду түзгөн. Жалал-Абад шаарынын жергиликтүү бюджеттин негизги киреше эсептеринде (местный нераспределенный) 2023-жылдын 1-январына 107929,1 миң сомдук калдык менен өтүп, жогоруда көрсөтүлгөн түшкөн кирешелерди жана чыгашаларды эске алганда 2023-жылдын 31-декабрына жергиликтүү бюджеттин негизги киреше эсептеринде 127342,1 миң сом калдык калган.

Жергиликтүү бюджетте турган мекемелердин атайын каражаттарынын калдыгы жылдын башына 4383,4 миң сомду түзгөн. Жыл ичинде 125717,1 миң сом түшүп, 127010,3 миң сом чыгымдалып, жылдын аягына 3090,2 миң сом калдык калган.

Жергиликтүү бюджетте турган мекемелердин депозиттик эсептеринде жылдын башында 4232,9 миң сом калдык бар болгон. Жыл ичинде 43070,1 миң сом түшүп, жылдын аягына 47303,0 миң сом калдык калган.

Республикалык бюджетте турган мекемелердин атайын каражаттарынын калдыгы 2023-жылдын 1-январына 616553,0 миң сомду түзгөн. Жыл ичинде 784741,5 миң сом түшүп, 868176,1 миң сом чыгымдалып, жылдын аягына 533118,4 миң сом калдык калган.

Республикалык бюджетте турган мекемелердин депозиттик эсептеринде жылдын башында калдык 96074,7 миң сом калган. Жыл ичинде 221758,5 миң сом түшүп, жылдын аягына 317833,3 миң сом калдык калган.

Жалал-Абад финансы башкармалыгы менен Жалал-Абад шаардык салык кызматынын башкармалыгынын ортосунда түшкөн кирешелер боюнча ай сайын акт түзүлгөн. Түзүлгөн актыларда айырмаларга жол берилген эмес.

Ашыкча төлөнгөн салыктарды бюджеттен кайтаруулар жана салыктын башка түрлөрүнө жылдыруулар шаардык салык башкармалыгынын STI 012 жана STI 013 формасындагы корутундулардын (заклучение) негизинде жүргүзүлгөн. Ал эми салыктык эмес төлөмдөрдөн туура эмес төгүлгөн акча каражаттары боюнча Жалал-Абад финансы башкармалыгында төлөөчүлөрдүн кат жана арыздарынын негизинде тактоолор жүргүзүлүп корутунду жазылган. Аткарылган корутундулардын эсебин алып баруу үчүн Жалал-Абад финансы башкармалыгында атайын журнал ачылган. 2023-жылы 25 629,6 миң сомдук 734 корутунду аткарууга алынган. 2023-жылы бюджеттердин ортосундагы ар кандай денгээлдеги кирешелерди эсепке алуу жана бөлүштүрүү бекитилген нормативдик чегерүүлөрдүн негизинде жүргүзүлгөн. Нормативдик чегерүүлөр сакталган.

Такталбаган казыналык бюджеттик жана атайын каражат эсептеринде (КСК невыесненный счет-Б,С) 2023-жылдын 01-январына жана 31-декабрына карата калдык болгон эмес. Жыл ичинде бул эсептерге келип түшкөн каражаттар такталып, тиешелүү эсептерге которулган.

Бюджеттик мекемелердин накталай чыгашалары Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2017-жылдын 28-сентябрындагы №131-Б буйругу менен бекитилген «Бюджеттик каражаттарды алуучулар» төлөө картасын чыгарууну уюштуруу жана эсептешүүлөрдү жүзөгө ашыруу боюнча иш тартиби жөнүндөгү» Жобого ылайык жүргүзүлгөн.

2023-жылы Жалал-Абад шаардык сот аткаруучулар кызмат бөлүмүнөн (САКБ) аткарууга токтоом келген эмес.

Жалал-Абад финансы башкармалыгына бюджеттик мекемелер тарабынан айлык, кварталдык жана жылдык Ф№2, Ф№4 жана «Бюджеттик каражаттарды алуучулар» төлөө картасынын отчеттору тапшырылат. Аталган отчеттордун негизинде республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин аткарылышы жөнүндө жалпы отчеттор түзүлүп, Борбордук казыналыкка автоматташтырылган программа аркылуу тапшырылат.

Бюджеттик мекемелердин финансы башкармалыгына тапшырган Ф№2 жана Ф№4 отчетторду Борбордук казынага тапшырылган отчеттору (макеттер) менен тандалма жолу менен салыштырганда айырмачылык аныкталган жок.

Жергиликтүү бюджеттердин божомолунун түзүлүшүнө талдоо жана бюджеттин резервтерин аныктоо.

Жалал-Абад шаары боюнча мамлекеттик салык башкармалыгынын 7-Н формасынын отчетунда 01.01.2023-жылга төлөнбөгөн негизги салык карыздарынын суммасы 14614,7 миң сомду түзгөн, анын ичинен:

- киреше салыгы - 7434,5 миң сом;
- жер салыгы- 2876,4 миң сом;
- кыймылсыз мүлккө салыгы- 3192,5 миң сом;
- кыймылдуу мүлккө салыгы- 1111,3 миң сом.

01.01.2024-жылга төлөнбөгөн салык карыздарынын суммасы 25584,1 миң сомду түзгөн, анын ичинен:

- киреше салыгы - 15855,6 миң сом;
- жер салыгы - 4122,9 миң сом;
- кыймылсыз мүлккө салыгы - 4026,6 миң сом;
- кыймылдуу мүлккө салыгы - 1579,0 миң сом;

01.01.2023-жылга салыштырмалуу, 01.01.2024-жылга карата төлөнбөгөн салык боюнча карыздар 10969,4 миң сомго көбөйгөн.

Төлөнбөгөн салыктар боюнча карыздарынын өзгөрүүсүн ала турган болсок 4 түрүнөн жергиликтүү бюджеттин салык карыздары 10969,4 миң сомго көбөйгөн.

ЖЫЙЫНТЫК:

Шайкештик аудиттин жыйынтыгында жалпысынан **44765,1 миң сомдук** финансылык бузуулар аныкталды, анын ичинен калыбына келтирилүүгө тийиш болгон финансылык бузуулар **44523,6 миң сом**, андан аудит учурунда **8415,5 миң сом** (бюджетке 1738,9 миң сом жана мекемеге 6676,6 миң сом) калыбына келтирилди, калыбына келтирилбеген калдык сумма **36108,1 миң сомду** түздү.

Бузуулардын классификатору боюнча:

- **(210201)** Бюджетке төлөмдөрдү эсептөөнүн тууралыгы, толуктугу жана өз учурунда төлөнүшү боюнча, алар боюнча туумдарды жана айып пулдарды эсептөө жана төлөө боюнча контролду жүргүзүү боюнча чаралардын көрүлбөшү **32,1 миң сом**, бюджетке толук калыбына келтирилди;

- **(230207)** Курулуш иштеринин наркын жана /же көлөмүн жогорулатуу **44180,9 миң сом**, толук калыбына келтирүүгө тийиш, андан 8168,7 миң сом калыбына келтирилди (бюджетке 1583,4 миң сом, мекемеге 6585,3 миң сом);

- **(230305)** ТМБ жана башка чыгымдар боюнча ченемден ашыкча чыгымдар **77,6 миң сом**, толук калыбына келтирилүүгө тийиш, андан 66,3 миң сом мекемеге ордуна коюлду;

- **(310102)** Бюджетке ижара төлөмүн өз учурунда которууну камсыздоо боюнча чаралардын кабыл алынбагандыгы жана анын жоктугу **241,5 миң сом**;

- **(310105)** Мүлктүн жана акчалай каражаттардын (зыян келтирүү, жоготуу, уурдоо) кем чыгуусу **11,7 миң сом**, толук калыбына келтирилүүгө тийиш, калыбына келтирилген жок;

- **(310106)** Тастыктоочу документтери жок товардык-материалдык баалуулуктарды жана мүлктү эсептен чыгаруу **36,0 миң сом**, толук калыбына келтирилүүгө тийиш, калыбына келтирилген жок;

- **(310203)** Мүлктү пайдалануу үчүн ижара акысынын өлчөмүн төмөндөтүү **123,4 миң сом**, толук калыбына келтирилүүгө тийиш, толук бюджетке калыбына келтирилди;

- **(410205)** Эмгек акы, сапар чыгымы жана башка чыгымдарга төлөөлөргө байланыштуу бузуулар **11,0 миң сом**, калыбына келтирилүүгө тийиш, калыбына келтирилген жок;
- **(410211)** Бухгалтердик эсепте негизги каражаттарды эсепке алуу тартиби боюнча мыйзамдардын талаптарын сактабоо **25,0 миң сом**, калыбына келтирилүүгө тийиш, мекемеге толук калыбына келтирилди;
- **(410215)** Дебитордук карыздарды эсепке алуудагы бузуулар **25,9 миң сом**, калыбына келтирилүүгө тийиш, калыбына келтирилген жок.

Аудит объектилери боюнча алып караганда:

1. Жалал-Абад шаарынын мэриясы боюнча (*Шаардын мэри Ормоков Эрмек Абдижалилович, башкы эсепчиси Акбаралиев Турусбек Акбаралиевич*) аудит мамлекеттик инспекторлор А. Жумабаев жана Т.Зулуев тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү ишинин натыйжасында, Жалал-Абад шаарынын мэриясынын 2023-жыл аралыгындагы бюджеттик жана атайын каражаттардын пайдаланылышы боюнча иши баардык негизделген олуттуу аспектеринде, баардык тиешелүү мыйзамдарга жана жөнгө салуучу ченемдерге ылайык келгендиги аныкталды.

2. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Жалал-Абад финансы башкармалыгы боюнча (*Жетекчиси Н.Хайткулов, башкы адиси Д.Досиева*) аудит мамлекеттик инспекторлор А. Жумабаев жана Т.Зулуев тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Жалал-Абад финансы башкармалыгынын ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспекттерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

3. Жалал-Абад шаардык Кеңеши боюнча (*кеңештин төрагасы Н.Орозбаев, эсепчиси Т.Акбаралиев*) аудит мамлекеттик инспекторлор А.Жумабаев жана Т.Зулуев тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, Жалал-Абад шаардык Кеңешинин иши баардык негизделген аспекттерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

4. Жалал-Абад шаарынын мэриясына караштуу коммуналдык чарба жана көрктөндүрүү департаменти боюнча (Директору С.Жакыпов, башкы эсепчиси С.Токомбаев) аудит мамлекеттик инспекторлор А.Жумабаев жана Т.Зулуев тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Аудиттин жүрүшүндө, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик классификациясынын негизинде чыгашалардын экономикалык классификациясынын коддорун туура эмес колдонуу менен 2023-жылы 2222 беренесинен **91,2 миң сомдук** ар кандай жабдуулар, темир отургучтар сатылып алынгандыгы аныкталды. Аталган товарлар, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик чыгаша классификатор коду 311122 же 3112 машиналар жабдуулар беренесинен чыгашалануусу кажет болгон.

Сунуш 1. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 27-сентябрындагы №5-Б буйругунун негизинде Кыргыз Республикасынын Бюджеттик классификациясын колдонуу боюнча көрсөтмөнү бузууга жол берилбесин.

5. Жалал-Абад шаардык мэриясынын муниципалдык менчик башкармалыгы боюнча (Жетекчиси Ж.Бөрүкулов, башкы эсепчиси А.Чоноев) аудит мамлекеттик инспектор М. Маманов тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Аудиттин жүрүшүндө, Жалал-Абад шаардык муниципалдык менчик башкармалыгы менен ижарачылардын ортосундагы түзүлгөн келишимдин 3.4-пунктуна ылайык, ижарачы ижара акыны ай сайын 25-күнүнөн кечиктирбей төлөөгө тийиш экендигине карабастан, муниципалдык менчиктеги жерлерди ижарага алып, бирок **150,7 миң сомдук** ижара акы өз мөөнөтүндө төлөнбөгөн:

- А. Аттокурова муниципалдык жеринен 725 кв.м. жер аянтын ижарага алып, ижара акы боюнча карызы 53,0 миң сом;

- А. Гаимпова муниципалдык жеринен 34,6 кв.м. жер аянтын ижарага алып, ижара акы боюнча карызы 62,0 миң сом;

- Т. Бегалиева муниципалдык жеринен 462,0 кв.м. жер аянтын ижарага алып, ижара акы боюнча карызы 35,6 миң сомду түзөт.

Көрүлгөн чаралардын натыйжасында каржы бузуулар толугу менен бюджетке калыбына келтирилди.

Сунуш 1. Ижарачылар менен түзүлгөн келишимдин 3.4- пунктуна ылайык, ижара акы төлөмдөрүн өз убагында жергиликтүү бюджетке өндүрүү боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн. Ижара акылар өз убагында төлөнбөгөн шартта, келишимде каралган шарттарга ылайык чаралар көрүлсүн.

6. Жалал-Абад шаардык Капиталдык курулуш департаменти боюнча (Директору А.Маматжан уулу, башкы эсепчиси А.Орунбаев) аудит мамлекеттик инспектор М. Исмаилов жана М.Пайздилабеков тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Жалал-Абад шаарынын Токтогул көчөсүнүн тротуарларын жана темир бетон арыктарын ремонттоо боюнча иштерин аткарууда тооруктун иш кагаздарына аудит жүргүзүү учурунда төмөнкүлөр аныкталды. Тооруктун жыйынтыгы менен “Бек курулуш” ЖЧКсы жеңүүчү деп табылган, бирок 2023-жылдын 22-майында келишимден баш тартуу үчүн кат жүзүндө кайрылган. Андан кийинки катышуучу менен келишим түзүлгөн. Натыйжада, “Бек курулуш” ЖЧКсы күрөө катары койгон 9735,0 миң сом $\cdot 2\% = 194,7$ миң сом, 2023-жылдын март айынан азыркы мезгилге чейин департаменттин депозит сметунан бюджетке которулуп берилген эмес. Кыргыз Республикасынын Бюджеттик Кодексинин 112-беренесинин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген “Казыналык бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерге топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” Жобонун 2-бөлүмүнүн талабы сакталбастан, 2023-жылдын март айынан азыркы мезгилге чейин департаменттин депозиттик эсебинде сакталып тургандыгы аныкталды.

Сунуш 1. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген “Казыналык бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерге топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” Жобонун талаптары сакталсын. Бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

“Бек курулуш” ЖЧКсы күрөө катары койгон **194,7 миң сом** депозиттик эсептен бюджеттик эсепке которулсун.

Табуу жана тыянак 2. Жалал-Абад шаардык мэриясынын алдындагы капиталдык курулуш департаментинин 2023-жыл үчүн түзүлгөн форма №2 «Мекеменин сметалык чыгымдарынын аткарылышы жөнүндө» отчету боюнча -3111

берене «Имараттар жана курулмалар» жалпы чыгымдар **1 053 539,5** миң сомду түзгөн жана бул акча каражаттарына курулуш-куроо жана оңдоп түзөө иштери жүргүзүлгөн. Анын ичинен: **920 393,1** миң сом Республикалык бюджеттен, **133 146,4** миң сом жергиликтүү бюджеттен каржыланган.

Аудиттин жыйынтыгында 8 курулуш объектиси боюнча жалпы **27580,7** миң сом каржы бузуулар аныкталган, толук калыбына келтирилүүгө тийиш, аудит учурунда 2971,5 миң сом калыбына келтирилди (*1583,4 миң сом бюджетке, 1388,1 миң сом мекемеге*), 24609,2 миң сом калыбына келтирилген жок. Объектилер боюнча:

- **“Жалал-Абад шаарынын К.Тыныстанов көчөсүндөгү №21 мектепке ашкана куруу иштерин улантуу”** объектиси боюнча “Сали Ажы” ЖЧКсы тарабынан 2023-жылга карата тапшырылган аткарылган ишти кабыл алуу актысында, жумуштардын көлөмдөрүнө **248,8 миң сомдук** кошуп жазуулар аныкталды. Тактап айтканда, чатыр алдына кыналган тактайлар долбоор боюнча туура эмес эсептелинип 2 эсе ашыкча чыгымдалган, ордуна коюлган жок.

- **“Жалал-Абад шаарынын Ленин көчөсүндөгү сквердин курулушу”** объектиси боюнча “ГлавТехИнвест” ЖЧКсы тарабынан аткарылган иштерде 150 метр чарчы метр аянтка басылган таман таштар сапатсыз орнотулган себептүү жараксыз абалга келген, баасы **173,0 миң сом**. Ордуна коюлган жок.

- **“Жалал-Абад шаарынын М.Исакулов №9 дарегине 150 орундуу балдар бакчасын куруу иштери”** объектиси боюнча “Алмаз-Бек” ЖЧКсы тарабынан 2023-жылга карата тапшырылган аткарылган иштин актысында, аткарылган жумуштардын көлөмдөрүнө **462,4 миң сомдук** кошуп жазылгандыгы аныкталды. Тактап айтканда, балдар бакчасынын имаратынын чатырын жабуу үчүн профилдик барак 2 эселенип алынып (*сметанын расценкасынын ичинде ресурстук тизмеден 0,7мм тыныкеси өчүрүлгөн эмес*), калыңдыгы 0,5мм. профилдик барак орнотулган. Колдонулган курулуш материалынын баасы 462,4 миң сомго арзан болгон, каржы бузуу калыбына келтирилген жок.

- **“Жалал-Абад шаарынын М.Исакулов №9 дарегине 150 орундуу балдар бакчасын куруу иштерин улантуу”** объектиси боюнча, “Оомат-Замир” ЖЧКсы тарабынан 2023-жылга карата тапшырылган аткарылган иштин актысында, аткарылган жумуштардын көлөмдөрүнө **1583,4 миң сомдук** кошуп жазылгандыгы аныкталды. Тактап айтканда, долбоордук чечимдер боюнча имаратка электр чубалгыларын сырттан киргизүү жумуштары жердин алды менен 325мм. диаметрдеги темир түтүк аркылуу алып кирүү каралган болсо, аныгында темир бетон устундары менен аба аркылуу тартылган. Аудиттин учурунда жогоруда аталган курулуш иштери техникалык көзөмөлчү К.Шералиевдин көзөмөлү астында долбоор боюнча кайрадан аткарылып, аталган иштердин жыйынтыгы факт боюнча аткарылган көлөмдөрү эсептелинип кабыл алынды.

- **“Жалал-Абад шаарынын Тарсус көчөсүндөгү Нооруз сейил багынын аймагына балдар ойноочу борбордун курулушу”** объектиси боюнча “АСТАС Строй” ЖЧКсы тарабынан 2023-жылга карата тапшырылган аткарылган иштин актысында, аткарылган иштердин актысында көрсөтүлгөн жумуштардын көлөмдөрүнө **765,3 миң сомдук** кошуп жазылгандыгы аныкталды. Тактап айтканда,

- 307 метр тосмо борттордун ордуна лента бетон куюлган;
- электр чубалгыларын тартуу үчүн колдонулуучу желим түтүктөр эки эсе көп алынган;
- чатыр жабууда колдонулуучу сендвич панельдери 40 чарчы метрге көп алынган;
- имараттын желдетүү түзүмүнүнүн түтүн тартуучу шаймандары орнотулган эмес. Аткарылбаган иштердин жалпы баасы 765,3 миң сомду түздү, ордуна коюлган жок.

- **“Жалал-Абад шаарынын Железнодорожная көчөсүнүн №24 дарегиндеги Жалал-Абад облустук кургак учука каршы күрөшүү борборунун аймагына**

3 кабаттуу имараттын жертөлөөсү менен курулуш иштерин аяктоо” объектиси боюнча (генподрядчы КР ӨКМ өзгөчө кырдаалдарга чара көрүү боюнча түштүк борбору, субподрядчик “Авангард и Ко” ЖЧКсы) **1283,4 миң сомдук** кошуп жазуулар аныкталган. Тактап айтканда:

1. Имараттын чатырын жабуу иштерине колдонулуучу профил баракчасы (профнастил) жана алдына кыналчуу тактайлар 2 эсе көп алынган.

2. Имараттын чатырынын алдына жылуулук өткөрбөөчү синтетикалык байламтанын минералдык м-250 маркадагы кебездин ордуна, 5 сантиметрдик эки катар синтетикалык кебез орнотулган.

3. Топурак ташуу иштери долбоор боюнча 5 километр аралыктан ташылуу каралса, курулуш иштерин аткаруу учурунда ортодогу аралык өзгөрүп, 17 километр аралыктан ташуу каралган. Ал эми ошол эле аралыкка контролдук тактоо жүргүзгөн учурда 13 километр аралык келип чыкты.

Аткарылбаган иштердин жалпы баасы (конкурстук баада) **1283,4 миң сомду** түздү.

Жалпысынан объекттин курулуш иштеринде жана технологиялык жабдыктарды алып келүүдө тендердик баалары боюнча бааланбастан, (*рентген аппарат долбоордо көрсөтүлгөн мүнөздө алынып келинген*) арзан алынып келинип 242,7 миң сом үнөмдөө калдык болуп калган. Аудиттин жыйынтыгы менен негизсиз кабыл алынган 1283,4 миң сомдон 242,7 миң сом калдыкты кемитип салгандан кийин, подрядчы тарабына кайтарыла турган сумма **1040,7 миң сомду** түзөт. Учурда объектинин курулуш иштери аяктап толук кандуу иштөөдө.

- **“Жалал-Абад шаарынын Пушкин көчөсүндөгү скважинаны, Жалал-Абад шаарынын Тайгараев аймактык башкармалыгынын Кедей-Арык айылындагы №2574 жана №764 скважиналарын оңдоп түзөө иштери”** объектиси боюнча “АГАТА ИНК” ЖЧКсы 2023-жылга карата тапшырылган аткарылган иштин актысында аткарылган жумуштардын көлөмдөрүнө **380,1 миң сомдук** кошуп жазуулар аныкталган. Тактап айтканда, скважинанын айланасын тосуу иштеринде 248 метр “Егоза” зымы орнотулган эмес, суммасы 380,1 миң сом.

Аудиттин жүрүшүндө “АГАТА ИНК” ЖЧКсынын 291,2 миң сом дебитордук карызы эсебинен кармап калуу аркылуу, негизсиз кабыл алынган 380,1 миң сом мекемеге калыбына келтирилди.

- **“Жалал-Абад шаарынын Пушкин көчөсүнүн №91 дарегиндеги Жалал-Абад облустук клиникалык ооруканасынын аймагына 3 кабаттуу даарылоо корпусунун курулушу”** объектиси боюнча 251 037,037 миң сомго Республикалык бюджеттин эсебинен каттоо №208 келишим 2022-жылдын 20-декабрында түзүлгөн. СК «Лидер Хаус» ЖЧКсы тарабынан 2023-жылга карата, жалпысы болуп объект боюнча **251025,71 миң сомдук** аткарылган жумуштардын актылары тапшырылган.

Аудиттин жүрүшүндө “Буйрутмачынын” жана “Подрядчынын” өкүлдөрүнүн катышуусунда аткарылган жумуштарга жүргүзүлгөн контролдук өлчөө, тактоо иштеринин жыйынтыгында 11841,6 миң сомдук дал келбестик аныкталды. Тактап айтканда, Форма №3 менен КС-2 актылардын суммасы (*аткарылган курулуш иштеринин суммасы менен Ф3 отчет менен кабыл алынган иштердин суммасы*) **11841,6 миң сомго** дал келбегендиги (*2% алдын ала көрүнбөгөн чыгымдар жана 2,9% заказчыны кармоо чыгымдары кошулуп тапшырылганы*) аныкталды.

Ал эми күрүлүш объектисин сырттан кароодо ички дубал шыбактарда майда жаракалар көп санда байкалды жана санитардык бөлүмдөргө орнотулган унитаздардын желим отүргүчтары сынып кеткен. Ички орнотулган кафелдер дубалдан ажырап жараксыз абалга келгендиктен оорукананын ишчи персоналдары тарабынан чаптама (скотч) менен чапталып карматылып коюлган.

Төмөндөгү жумуштар аз аткарылган жана такыр аткарылган эмес:

1. Орукананын аймагындагы автоунаа жүрүүчү жолдор 3182,0 чарчы метрге аз аткарылган.
2. 1115,4 метр бетон бордюрдун ордуна 200 метр аралыка бийиги 30 см. туурасы 20 см. бетон куюлган.
3. Бетон төшөлмөлөрү 380 чарчы метрге аз орнотулган.
4. Бетон төшөлмөлөрү үчүн тосмолор (бордюрлар) 455,4 метр долбоордо берилген болсо алардын ичинен 70 метр гана тосмо орнотулган.
5. 2520 чарчы метр газон эгүү каралган болсо 1500 чарчы метр жерге газон эгилген.
6. 1946,6 чарчы метр дубалдын сырткы кум шыбагы берилип бирок аткарылган эмес. Жалпы аткарылбаган иштердин суммасы 15268,7 миң сом.

Жалпы негизсиз төлөнгөн акча каражатынын суммасы **11841,6+ 15268,7= 27110,3 миң сом.**

Курулуштун жүрүшүндө жер казуу иштеринде жер алдынан бийиктиги 8 метрге жакын, диаметри 10 метр келген эски суу кампасы сыяктуу курулма чыгып бузулуп чукулуп алынып, орду толтурулган. Андан сырткары 250 метр аралыктан резервдик электр чубалгыларын тартып келүү иштери аткарылып, жалпысы **4426,0 миң сомдук** кошумча иштердин актысы тапшырылып, табыштамачынын, подрядчынын, техникалык көзөмөлдүн, долбоорчунун өкүлдөрү тарабынан кол коюлуп кабыл алынган. Подрядчы тарабынан кайтарууга жаткан сумма **22684,3 миң сом** (27110,3-4426,0), ордуна коюлган жок.

Сунуш 2. Жалал-Абад шаардык мэриясынын алдындагы капиталдык курулуш департаментинде утурумдук жана капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик жана башка каражаттарын өздөштүрүүдө негизсиз төлөмдөргө жана мыйзам бузууларга жол берген жооптуу кызматкерлердин, анын ичинде техникалык көзөмөлчүнүн жоопкерчилиги мыйзам чегинде каралсын.

Аудиттин жыйынтыгы менен аныкталып, аудит учурунда калыбына келтирилбеген **24609,2 миң сом** төмөндөгү подряддык ишканалар эсебинен калыбына келтирилсин:

- **173,0 миң сомдук жараксыз иштер** “Подрядчы” «ГлавТехИнвест» ЖЧКсы тарабынан **кайрадан аткарылсын;**

- **462,4 миң сомдук** негизсиз төлөмдөр “Подрядчы” «Алмаз-Бек» ЖЧКсы тарабынан тиешелүү **бюджетке кайтарылсын;**

- **1040,7 миң сомдук** негизсиз төлөмдөр “ГенПодрядчы” «Кыргыз Республикасынын өзгөчө кырдаалдар министрлигинин өзгөчө кырдаалдарга чара көрүү боюнча түштүк борбору» эсебинен тиешелүү болгон **бюджетке кайтарылсын;**

- **248,8 миң сомдук** негизсиз төлөмдөр “Подрядчы” «Сали-Ажы» ЖЧКсы тарабынан тиешелүү **бюджетке кайтарылсын;**

- **22684,3 миң сомдук кошуп жазуулар** “Подрядчы” СК «Лидер Хаус» ЖЧКсы тарабынан аткарылууга зарыл болгон болгон иш көлөмү долбоордук чечимдерге ылайык калыбына келтирилсин жана калган бөлүгү **бюджетке кайтарылсын.**

7. Жалал-Абад шаардык тарых жана край-таануу музейи боюнча (Директору *З.Шериева, эсепчиси А.Куттубаев*) аудит мамлекеттик инспектор М.Дооронбаев тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, Жалал-Абад шаардык тарых жана край-таануу музейинин ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспекттерге мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

8. “Курманбек шаардык стадиону” муниципалдык мекемеси боюнча

(Директору Б.Маматжанов, башкы эсепчиси С.Култаева) аудит мамлекеттик инспектор М. Дооронбаев тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүүдө, КРнын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү жөнүндө” Жобонун талаптары толук сакталбаган, тактап айтканда “1С-Бухгалтерия” программасы менен толук жүргүзүлбөгөн.

Сунуш 1. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптары сакталсын.

9. Жалал-Абад шаарынын маданият сарайы боюнча

(Директору У.Жапаралиев, башкы эсепчиси Т.Кадиев) аудит мамлекеттик инспектор А.Матякубов тарабынан жүргүзүлдү.

Аудит жүргүзүү ишинин натыйжасында, Жалал-Абад шаардык маданият сарайынын 2023-жыл аралыгындагы бюджетинин түзүлүшү жана аткарылышы боюнча иши баардык негизделген олуттуу аспектилерге мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

10. “Жалал-Абад шаардык согуштун, куралдуу күчтөрдүн, оруктагы эмгекчилердин, укук коргоо органдарынын жана эмгектин ардагерлеринин кеңеши” коомдук бирикмеси боюнча (бирикменин төрагасы Д.Мамасалиев, эсепчиси А.Ибраимов) аудит мамлекеттик инспектор К.Ажиматов тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, “Жалал-Абад шаардык согуштун, куралдуу күчтөрдүн, оруктагы эмгекчилердин, укук коргоо органдарынын жана эмгектин ардагерлеринин кеңеши” коомдук бирикмесинин ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспектилерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

11. Жалал-Абад шаарын көркөндүрүү жана жашылдандыруу чарбасы боюнча (Жетекчиси Н.Айсариев, башкы эсепчиси Ж.Бөрүкулов) аудит мамлекеттик инспектор К.Ажиматов тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Аудиттин жүрүшүндө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы № 694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражаттар калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускамада белгиленген талаптар аткарылбастан, 2023-жылдын аягына **66,3 миң сомдук** товардык-материалдык баалуулуктардан (чарба материалдарынын жана канцелярдык товарлардан) нормативден ашыкча запастары бар экендиги аныкталды. Каржы бузуулар калыбына келтирилген жок (**классификатор боюнча коду 230306**).

Сунуш 1. Мекеменин жылдык сметалык чыгымдарын эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди каржылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражаттар калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускаманын талаптары сакталсын. Аудиттин жыйынтыгы менен аныкталган **66,3 миң сомдук** товардык-материалдык баалуулуктардан (чарба

материалдарынын жана канцелярдык товарлардан) нормативден ашыкча запастары кийинки жылдын сметалык чыгымдарын бекитүүдө эсепке алынсын.

Табуу жана тыянак 2. Негизги каражаттарга (сатып алынган өсүмдүктөр) инвентаризация жүргүзүүдө, эгилген көчөттөрдүн мезгилсиз ордун алмаштыруудан жалпы **241,5 миң** сомдук көчөттөр куурап калган себептүү бюджеттик жоготууларга жол берилген. Башкача айтканда, 345 сомдон сатып алынган 160 даана эмен көчөттөрү жана 345 сомдон алынган 540 даана каштан көчөттөрү сентябрь айында Ж.Бакиев атындагы экологиялык парктан казылып алынып, мекеменин короосуна эгилген, бирок бардык эгилген көчөттөр куурап калган (**классификатор боюнча коду 310101**).

Сунуш 2. Тийиштүү жооптуу кызматкерлердин өз милдеттерин так аткарган себептүү бюджетке ири өлчөмдө зыян келтирилгендиги үчүн алардын жоопкерчилиги мыйзам чегинде каралсын, бюджеттик жоготууларга жол берилбесин.

12. Жалал-Абад шаардык мэриясына караштуу “Үй-бүлөгө жана балдарга жардам берүү” кайрымдуулук борбору боюнча (Директору Ч.Ж.Салымбаев, башкы эсепчиси А.Ибраимов) аудит мамлекеттик инспектор М.Болушов тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, кайрымдуулук борборунун ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспектилерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

13. Жалал-Абад шаардык мэриясынын керек-жарак рыногу жана кызмат көрсөтүү департаменти боюнча (директордун м.а. Н.Мамирова, башкы эсепчиси Б.Маматазизова) аудит мамлекеттик инспектор М.Болушов тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Аудиттин жүрүшүндө ижарачылардын ижара алган жер аянтын тандап алуу жолу менен өлчөө жүргүзүлүп, жыйынтыгында ижарачылар тарабынан келишимде көрсөтүлгөн өлчөмдөн жалпы 11,91 квадрат метр жер аянты ашыкча пайдаланылып келгендиги аныкталып **123,4 миң сом** кошумча эсептөөлөр жүргүзүлдү, андан:

- М.Жаныбекова жана А.Жаныбековалар тарабынан 4,4 метр квадрат;
- М.Насырова тарабынан 2 метр квадрат;
- Г.Турдиева тарабынан 2,80 метр квадрат;
- С.Муминджанова тарабынан 2,71 метр квадрат.

Көрүлгөн чаралардын натыйжасында каржы бузуулар тиешелүү жактардын эсебинен бюджетке калыбына келтирилди.

Сунуш 1. Ижарачылар тарабынан ижара акы төлөмдөрү өз убагында туура, так эсептелинсин. Каржы бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

14. Т.Тайгараев атындагы аймактык башкармалыгы боюнча (Жетекчиси Т.Джээнбеков, башкы эсепчиси Р.Токтокунова) аудит мамлекеттик инспектор Г.Батаева тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Товардык-материалдык баалуулуктардын сакталышына аудит жүргүзүүдө, муниципалдык аймактык башкармалыгынын бухгалтердик балансына 2023-жылы сатылып алынган **25,0 миң сомдук** электр щити кириштелбей калганы аныкталды. Аудит учурунда 18.11.2024-жылдагы №1 накладнойдун негизинде бухгалтердик балансына кириштелди (**классификатор боюнча коду 410211**).

Сунуш 1. Бухгалтердик эсебин жүргүзүү жана финансылык отчетторду түзүү Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы

№ 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобого ылайык жүргүзүлсүн.

Табуу жана тыянак 2. Т.Тайгараев муниципалдык аймактык башкармалыгынын жайыт пайдалануучулар бирикмесинде төлөнгөн эмгек акыга аудит жүргүзүүдө иш берүүчүдөн камсыздандыруу төгүмдөрү 17,25 % - **4,3 миң сом** сом эсептелген эмес, кызматкерден Соцфондго 10% - **2,5 миң сом** жана **2,2 миң сом** киреше салыгы кармалбагандыгы аныкталды. Каржы бузуулар толугу менен бюджетке калыбына келтирилди (**классификатор боюнча коду 210201**).

Сунуш 2. Эмгек акы эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын 24.01.2004-жылдагы №8 "Социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төлөмдөрүнүн тарифтери" жөнүндөгү Мыйзамынын 2-беренесинин 2-пунктунда жана Кыргыз Республикасынын Салык Кодексинин 185 жана 200-беренелеринде белгиленген талаптарга ылайык, киреше салыгы жана Соцфонд төгүмдөрү өз убагында чегерилип тийиштүү бюджетке которулсун.

Табуу жана тыянак 3. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун 6-параграфынын 36,37-пункттарын жана 11-параграфынын 247-пунктун бузуу менен, канцелярдык товарларга 3,0 миң сом, инфраструктураны жакшыртууга 18,0 миң сом, күйүүчү майга 15,0 миң сом, жалпы **36,0 миң сомдук** жооптуу жакка берилген каражат тастыктоочу документтери жок эсептен чыгарылган. Каржы бузуулар калыбына келтирилген жок (**классификатор боюнча коду 310106**).

Сунуш 3. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптары сакталсын. Каражаттарды тастыктоочу документтери жок негизсиз эсептен чыгарууларга жол берилбесин.

Негизсиз эсептен чыгарылган **36,0 миң сом** бюджетке калыбына келтирилсин.

15. Жалал-Абад шаарынын мэриясынын алдындагы «Спутник» аймактык башкаруусу мекемеси боюнча (Башчысы А.Умуралиева, эсепчиси Т.Акбаралиев) аудит мамлекеттик инспектор Г.Батаева тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, Жалал-Абад шаарынын мэриясынын алдындагы «Спутник» аймактык башкаруусу мекемесинин ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспектилерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

16. Жалал-Абад мэриясынын алдындагы Маалымат борбору боюнча (Жетекчиси К. Көчкөнбай уулу, эсепчиси Д.Исанова) аудит мамлекеттик инспектор А.Исмаилов тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, Жалал-Абад мэриясынын алдындагы Маалымат борборунун ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспектилерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

17. Жалал-Абад шаарынын суу менен жабдуу жана канализация тутумдарын реабилитациялоо долбоорун ишке ашыруу жана көзөмөлдөө бөлүмү боюнча (Жетекчиси К.Жумуков, башкы эсепчиси Н.Тургунбаева) аудит мамлекеттик инспектор Д.Ыдырысов тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, Жалал-Абад шаарынын суу менен жабдуу жана канализация тутумдарын реабилитациялоо долбоорун ишке ашыруу жана көзөмөлдөө бөлүмүнүн ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспектилерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

18. Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгы боюнча (Башичысы З.Бооронбаев, башкы эсепчиси А.Мамакулов) аудит мамалекеттик инспекторлор Р.Маткаримов жана Б.Жумабаев тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. КР Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы № 471 “Командировкалык чыгымдардын ченемдерин белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун 1-пунктунун талаптарын бузуу менен 3 кызматкердин командировкалык чыгымдарын төлөөдө турак жайды ижаралоо боюнча акы төлөө үчүн 11,0 миң сом ашыкча төлөнгөн, андан: бөлүм башчысы К.Исаковго 5,5 миң сом, юристи А.Турдумаматовго 2,5 миң сом жана АБЗнын башчысы А.Байкановго 3,0 миң сом. Каржы бузуулар калыбына келтирилген жок. **(классификатор боюнча коду 410205).**

Сунуш 1. Командировкалык чыгымдарды төлөөдө, КРнын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы № 471 “Командировкалык чыгымдардын ченемдерин белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын.

Командировкалык чыгымдарга ашыкча төлөнгөн **11,0 миң сом** тиешелүү кызматкерлердин эсебинен бюджетке калыбына келтирилсин.

Табуу жана тыянак 2. Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгында атайын техникаларга күйүүчү майлардын сарпталышына анализ жүргүзүүдө, КРнын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 «Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелерин бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө» буйругуна ылайык, ишкананын КАМАЗ жана ХОВО автомашиналарынын чыгым нормалары такталбагандыгы жана күнүмдүк жол баракчалары (путевой лист) толук толтурулбагандыгына байланыштуу, жогорудагы буйруктун 1.3.7-пунктунун талаптары сакталбай белгиленген нормадан 2023-жыл ичинде 150 литр*75сом=11250 литр же **11,3 миң сом**дук күйүүчү май ашыкча сарпталгандыгы аныкталды. Каржы бузуулар калыбына келтирилген жок **(классификатор боюнча коду 230306).**

Сунуш 2. КРнын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 «Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелерин бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө» буйругу менен бекитилген ченемдер сакталсын. Күйүүчү май үчүн нормадан ашыкча сарпталган **11,3 миң сом** бюджетке калыбына келтирилсин.

Табуу жана тыянак 3. КРнын Бюджеттик Кодексинин 112-беренесинин 2-пунктунун жана КРнын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген “Казыналык бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерге топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” Жобонун 2-бөлүмүнүн талаптарын бузууга жол берилген, тактап айтканда 2024-жылдын 1-январына карата Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгынын депозиттик эсебиндеги **627,9 миң сом** калдык сумма, 2019-2021-жылдардан тартып депозиттик эсебинде сакталып тургандыгы аныкталды.

КРнын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген Жобонун 2-бөлүмүнүн талабына ылайык, депозиттик суммалар 3 жыл бою сакталат. Ушул эле жобонунун 3-пунктунда белгиленгендей, 3 жылдан кийин депозиттик эсептин талап кылынбаган каражаттары мамлекеттик/ муниципалдык мекеменин буйругу боюнча бул суммалар тийиштүү бюджеттин кирешесине которулууга тийиш.

Сунуш 3. Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгынын депозиттик эсебиндеги **627,9** миң сом калдыгы тийиштүү бюджеттин кирешесине которулсун. Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик Кодексинин 112-беренесинин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген “Казыналык бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” Жобонун талабын бузууга жол берилбесин.

Табуу жана тыянак 4. “Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгы” муниципалдык ишканасы тарабынан 2023-жылы Республикалык жана жергиликтүү бюджеттин эсебинен жалпы **586711,1 миң сомдук** “Курулуш куроо жана капиталдык оңдоп түзөө иштери” жүргүзүлгөн анын ичинен: республикалык бюджеттин эсебинен **551165,8 миң сом**, жергиликтүү бюджеттин эсебинен **35545,3 миң сом**.

Республикалык бюджеттин эсебинен аткарылган иштерге жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгы менен “Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгы” МИ боюнча **16530,8 миң сомдук** курулуш иштеринин көлөмдөрүн жана бааларын жогорулатуулар аныкталды, анын ичинен: аудиттин жүрүшүндө ордуна коюлганы **5197,5 миң сом**, “Подрядчы” «Жагалмай» ЖЧКсы тарабынан тарабынан бюджетке кайтарыла турганы сумма **868,8 миң сом**, “Подрядчы” тарабынан калыбына келтириле турган иштердин суммасы **10464,5 миң сом**.

Жергиликтүү бюджеттин эсебинен аткарылган иштерге жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгы менен “Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгы” МИ боюнча **69,4 сомдук** курулуш иштеринин көлөмдөрүн жогорулатуулар аныкталды, аныкталган **69,4 сомдук** жумуштар “Подрядчы” тарабынан аткарууга жатат (**классификатор боюнча коду 230207**).

Сунуш 4. Республикалык жана жергиликтүү бюджеттин эсебинен аткарылган курулуш иштеринин мыйзамдуулугуна, каражаттардын максаттуу пайдалануусуна жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгы Жалал-Абад шаар мериясынын жалпы жыйынында каралсын, кетирилген кемчилдиктерге жол берген кызматкерлердин жоопкерчиликтерин кароо менен мыйзам чегинде тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аудиттин жыйынтыгы менен аныкталып, аудиттин жүрүшүндө калыбына келтирилбеген **11402,7 миң сомдон 868,8 миң сому** “Подрядчы” «Жагалмай» ЖЧКсы тарабынан бюджетке кайтарылсын, ал эми **10533,9 миң сому** долбоордук-сметалык чечимдерге шайкеш аткарылсын.

19. Жалал-Абад шаарынын мэриясына караштуу “Алтын-Балалык балдардын ден соолугун чыңдоо борбору” мекемеси боюнча (Директору Т.Аманова, эсепчиси Ш.Нуруева) аудит мамлекеттик инспектору Р.Маткаримов тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, “Алтын-Балалык балдардын ден соолугун чыңдоо борбору” мекемесинин ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспекттерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

20. Жалал-Абад шаарынын мэриясынын алдындагы «Жалал-Абад Тазалык» муниципалдык мекемеси боюнча (Жетекчиси Б. Эргешов, башкы

эсепчиси Н. Шералиева) аудит мамлекеттик инспектор Т.Акматов тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Келишимдеги эрежелердин аткарылышы боюнча 2023-жылга карата аудит жүргүзүүдө, Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 50-беренесинин талаптарына шайкеш келбестен жалпы түзүлгөн сатып алуулар жөнүндө келишимдердин ичинен 44 сатып алуулардан түзүлгөн келишимдерде Контракттын өзгөчө шартында контракттагы стандарттык эсеп менен кепилдикти камсыз кылуу 10% (он пайыз) наркы мекеме тараптан талап кылынбастан келишимдер түзүлүп 2750,7 миң сом акча каражаты депозиттик эсепке тушпөстөн туруп 44 сатып алуулардан түзүлгөн келишимдин эсебинен ЖЧКнын эсебине **2750,7 миң сом** акча каражаты толук которулуп берилгендиги аныкталган.

Келишимдеги эрежелердин аткарылышы боюнча 2023-жылга карата кокусунан тандап алуу жолу менен аудит жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 47-беренесинин талаптарына шайкеш келбестен жалпы мамлекеттик сатып алуулар боюнча конкурстардын түзүлгөн келишимдердин ичинен 44 сатып алуулардан түзүлгөн келишимдер боюнча, 11 (он бир) келишимде көрсөтүлгөн эрежелердин мөөнөтүндө аткарылбай калуусунун натыйжасында айыптык төлөмдөр **95,6 миң сомго** эсептелинди. Бузуулар ордуна коюлган жок.

Сунуш 1. Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарына ылайык, түзүлгөн келишимдердин мөөнөтүндө аткаруу жагы жана контракттагы кепилдикти камсыз кылуу пайызынын наркы катуу көзөмөлгө алынсын жана сатып алуулар боюнча кемчилик кетирген кызматкерлерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын. Келишимде көрсөтүлгөн шарттардын мөөнөтүндө аткарылбаган себептүү салынган **95,6 миң сом** айыптык төлөмдөр өндүрүлсүн. Бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

21. Жалал-Абад шаардык жаштар иштери, дене тарбия жана спорт бөлүмү боюнча (Башчысы Т.Нуралиев, эсепчиси А.Акимжанов) аудит мамлекеттик инспектор Т.Акматов тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудит жүргүзүү натыйжасында, Жалал-Абад шаардык жаштар иштери, дене тарбия жана спорт бөлүмүнүн ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспектилерге, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

22. Жалал-Абад шаардык мэриясынын алдындагы муниципалдык жүргүнчүлөрдү ташуу автобазасы боюнча (Башчысы Т.Нуралиев, эсепчиси А.Акимжанов) аудит мамлекеттик инспектор Т.Акматов тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. Кыргыз Республикасынын 2004-жылдын 24-январындагы №8 “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төлөмдөрүнө тарифтер жөнүндө” Мыйзамынын 2-беренесинин 2-пунктунун талабы сакталбастан, кызматкерлердин эмгек акысынан социалдык камсыздандыруу төлөмдөрү туура эмес эсептелип **23,1 миң сом** мамлекеттик пенсиялык топтоо фондуна (2%) кармалбай калгандыгы аныкталды. Аудиттин жүрүшүндө кызматкерлердин эмгек акысына дебитордук карыз катары эсепке алынып, бюджетке калыбына келтирилди (**классификатор боюнча коду 210201**).

Сунуш 1. Социалдык камсыздандыруу төлөмүн эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын 2004-жылдын 24-январындагы №8 “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төлөмдөрүнө тарифтер жөнүндө” Мыйзамынын, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча

камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөөнүн жана төлөөнүн тартиби жөнүндө” Нускаманын талабын бузууга жол берилбесин.

23. Жалал-Абад шаардык мэриясынын ”Жалал-Абад сууканал” суу түтүктөрү-канализация чарбасынын Жалал-Абад чарбалык эсептеги башкармалыгы боюнча (Жетекчиси З.Тыныбек уулу, эсепчиси Ж.Куламидинов) аудит мамлекеттик инспектор Э.Караев тарабынан жүргүзүлдү.

Табуу жана тыянак 1. “Жалал-Абадсууканал” башкармалыгы тарабынан шаар аймагында өндүрүлгөн суунун 2023-жылдын 12 айдын жеткирилген пландардын аткарылышы боюнча караганда, 2023-жылы 12087,0 миң м3 суу өндүрүлүп чыгарылган болсо, Жалал-Абад шаарынын жана шаарга жакын жайгашкан Сузак районунун аймактарына суунун сатылган көлөмү 7107,1 миң м3 таза суу менен камсыздалып, жоготуу 41,2%ды түзгөн. Жыйынтыгында өндүрүлгөн суудан 2023-жылы 4979,9 миң м3 таза суунун абоненттерге жетпей жоготууга учурагандыгы аныкталды.

Сунуш 1. Суу өндүрүүдө жана камсыздоодо суунун жоготуусун азайтуу боюнча иштелип чыккан иш-чаралардын аткарылуусу көзөмөлгө алынсын. Өндүрүлгөн суудан 2023-жылы 4979,9 миң м3 таза суунун абоненттерге жетпей жоготууга учуроо себептерин тактоо, жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилигин кароо иштери жүргүзүлүп, тийиштүү жыйынтык чыгарылсын.

Табуу жана тыянак 2. Жүргүзүлгөн инвентаризациянын жыйынтыгында, “Жалал-Абадсууканал” башкармалыгынын жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилигинен жалпы суммасы **11,7 миң сомдук** жетишпестик аныкталды, атап айтканда: Р.Садыковдын жоопкерчилигинен суммасы **6,5 миң сом** жана О.Айсаевдин жоопкерчилигинен суммасы **5,2 миң сомдук** жетишпестиктер аныкталды. Жетишпестик калыбына келтирилген жок (**классификатор боюнча коду 310105**).

Сунуш 2. Кыргыз Республикасынын 29.04.2002-жылдагы №76 “Бухгалтердик эсеп жөнүндөгү” Мыйзамы жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2010-жылдын 7-октябрындагы №231 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында ишкердик субъектилеринде, коммерциялык эмес уюмдарда (бюджеттик мекемелерден сырткары) бухгалтердик эсепти жана каржылык отчетторду жүргүзүүнүн маселелери жөнүндө” Жобосунун талаптары аткарылсын. Каржы бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

11,7 миң сомдук жетишпестиктер тийиштүү кызматкерлерден өндүрүлүп, тийиштүү бюджетке төгүлүп, калыбына келтирилсин.

Табуу жана тыянак 3. Мекеме уюмдар менен болгон эсептешүүлөр эсеби боюнча аудит жүргүзүүдө, 2023-жылы Жалал-Абад шаарындагы Байзаков көчөсүнө 40 метр футляры менен суу түтүк орнотуу иштери боюнча сатып алуулар порталына берилген, тооруктун жыйынтыгы менен “Жантйлек-Строй” ЖЧКсы ишканасы жеңүүчү деп табылып, 560,4 миң сомго 2023-жылдын 2-ноябрында №100 келишим түзүлүп, тиешелүү адистер тарабынан “Жантйлек-Строй” ЖЧКсына 2023-жылдын 28-ноябрында 100,0 миң сом акча каражаты которулган. Келишимдин шарты боюнча келишим түзүлгөндөн кийин 10 күндүн ичинде аталган жумуштардын аткарылуусу белгиленген жана аткарылган жумуштар толугу менен кабыл алынгандан кийин 100% төлөнүп берилүүсү көрсөтүлгөн. Азыркы аудит учурунда аныкталгандай “Жантйлек-Строй” ЖЧКсына Жалал-Абад шаарындагы Байзаков көчөсүнө 40метр футляры менен суу түтүк орнотуу иштерине которулган **100,0 миң сомдук** алынган товар же аткарылган жумуштарды тастыктаган тийиштүү иш кагаздары жок жана тиешелүү

жумуштар аткарылбай, же тиешелүү бюджетке өндүрүлбөй дебитордук карыз катары көрсөтүлүп келгендиги аныкталды.

Сунуш 3. Кыргыз Республикасынын 29.04.2002-жылдагы №76 "Бухгалтердик эсеп жөнүндөгү" Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча" Жобосунун талаптарына ылайык **100,0 миң сомдук** дебитордук карыз тиешелүү бюджетке өндүрүлсүн. Эки татаптуу келишимде каралбаган шартта, алдын ала төлөм жүргүзгөндүгү жана келишимди аткаруу кепилдиги камсыз кылынбагандыгы үчүн, ишкананын жооптуу кызматкерлерине карата тийиштүү чаралар көрүлсүн.

Табуу жана тыянак 4. Отчет берүүчү жактардын аванстык отчет тапшыруу мөөнөтүнүн сакталуусу, эсептен чыгарылуучу суммалардын ишенимдүүлүгүн тастыктоочу документтер боюнча жана отчет берилүүчү сумманын эсептен чыгаруунун мыйзамдуулугу боюнча аудит жүргүзгөнүбүздө, 2023-жылга карата жалпы **25,9 миң сомдук** жоопкерчиликке берилген акча каражаттарына бүгүнкү күнгө чейин отчет тапшырылбай келгендиги жана дебитордук карыз катары көрсөтүлбөгөндүгү аныкталды, алар: С.Ботобаевден 15,0 миң сом, А.Саттаровадан 5,0 миң сом, К.Султановдон 3,9 миң сом жана Н.Чырмашевден 2,0 миң сом. Калыбына келтирилген жок (**классификатор боюнча коду 410205**).

Сунуш 4. Эсеп берүүчү жактар боюнча бухгалтердик эсепти жүргүзүүдө, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча" Жобонун 304-пунктунда белгиленген талаптарга ылайык, отчет берүүчү жактар тарабынан үч жумуш күндөн кечиктирилбестен аванстык отчеттор тапшырылсын.

Жоопкерчиликке берилген акча каражаттары боюнча эсептен жашырылган **25,9 миң сомдук** дебитордук карызды бюджетке кайтаруу боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн. Дебитордук карызды жашырууга жол берген тийиштүү эсеп кызматкерлерине карата чаралар көрүлсүн.

24. Жалал-Абад шаарынын ден-соолукту чыңдоо комплекси боюнча (Директору А.Акбаев, башкы эсепчиси К.Мурзабеков) аудит мамлекеттик инспектор Э.Караев тарабынан жүргүзүлдү.

Шайкештик аудитинин жыйынтыгында Жалал-Абад шаарынын ден-соолукту чыңдоо комплексинин ишмердүүлүгү боюнча иши баардык негизделген аспектилеринде, мыйзамдардын талаптарына ылайык келгендиги аныкталды.

СУНУШ:

1. Жалал-Абад шаардык мэриясында, бюджеттик мекеме уюмдарында жана чарбалык ишканаларында жүргүзүлгөн шайкештик аудиттердин жыйынтыктары шаардык Кенештин депутаттарынын катышуусунда талкуулансын. Каржы бузууларга жол берген бюджеттик мекеме уюмдарынын жана чарбалык ишканаларынын жетекчилерине жана башкы эсепчилерине тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын. Ошондой эле, аныкталган каржы бузууларды толук жоюу жана мындан ары жол бербөө боюнча тиешелүү иш-чаралар жүргүзүлсүн.

Аудит объектилери боюнча:

Жалал-Абад шаарынын мэриясына караштуу коммуналдык чарба жана көрктөндүрүү департаменти боюнча:

1) Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 27-сентябрындагы №5-Б буйругунун негизинде Кыргыз Республикасынын Бюджеттик классификациясын колдонуу боюнча көрсөтмөнү бузууга жол берилбесин.

Жалал-Абад шаардык мэриясынын муниципалдык менчик башкармалыгы боюнча:

1) Ижарачылар менен түзүлгөн келишимдин 3.4- пунктуна ылайык, ижара акы төлөмдөрүн өз убагында жергиликтүү бюджетке өндүрүү боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн. Ижара акылар өз убагында төлөнбөгөн шартта, келишимде каралган шарттарга ылайык чаралар көрүлсүн.

Жалал-Абад шаардык Капиталдык курулуш департаменти боюнча:

1) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен бекитилген “Казыналык бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерге топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” Жобонун талаптары сакталсын. Бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

“Бек курулуш” ЖЧКсы күрөө катары койгон **194,7 миң сом** депозиттик эсептен бюджеттик эсепке которулсун.

2) Жалал-Абад шаардык мэриясынын алдындагы капиталдык курулуш департаментинде утурумдук жана капиталдык ондоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган бюджеттик жана башка каражаттарын өздөштүрүүдө негизсиз төлөмдөргө жана мыйзам бузууларга жол берген жооптуу кызматкерлердин, анын ичинде техникалык көзөмөлчүнүн жоопкерчилиги мыйзам чегинде каралсын.

Аудиттин жыйынтыгы менен аныкталып, аудит учурунда калыбына келтирилбеген **24609,2 миң сом** төмөндөгү подряддык ишканалар эсебинен калыбына келтирилсин:

- **173,0 миң сомдук жараксыз иштер** “Подрядчы” «ГлавТехИнвест» ЖЧКсы тарабынан кайрадан аткарылсын;

- **462,4 миң сомдук** негизсиз төлөмдөр “Подрядчы” «Алмаз-Бек» ЖЧКсы тарабынан тиешелүү бюджетке кайтарылсын;

- **1040,7 миң сомдук** негизсиз төлөмдөр “ГенПодрядчы” «Кыргыз Республикасынын өзгөчө кырдаалдар министрлигинин өзгөчө кырдаалдарга чара көрүү боюнча түштүк борбору» эсебинен тиешелүү болгон бюджетке кайтарылсын;

- **248,8 миң сомдук** негизсиз төлөмдөр “Подрядчы” «Сали-Ажы» ЖЧКсы тарабынан тиешелүү бюджетке кайтарылсын;

- **22684,3 миң сомдук кошуп жазуулар** “Подрядчы” СК «Лидер Хаус» ЖЧКсы тарабынан аткарылууга зарыл болгон болгон иш көлөмү долбоордук чечимдерге ылайык калыбына келтирилсин жана калган бөлүгү бюджетке кайтарылсын.

“Курманбек шаардык стадиону” муниципалдык мекемеси боюнча:

1) Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптары сакталсын.

Жалал-Абад шаардык көрктөндүрүү жана жашылдандыруу чарбасы боюнча:

1) Мекеменин жылдык сметалык чыгымдарын эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен

бекитилген “Бюджеттик мекемелерди каржылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражаттар калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускаманын талаптары сакталсын. Аудиттин жыйынтыгы менен аныкталган **66,3 миң сомдук** товардык-материалдык баалуулуктардан (*чарба материалдарынын жана канцелярдык товарлардан*) нормативден ашыкча запастары кийинки жылдын сметалык чыгымдарын бекитүүдө эсепке алынсын.

2) Тийиштүү жооптуу кызматкерлердин өз милдеттерин так аткарбаган себептүү бюджетке ири өлчөмдө зыян келтирилгендиги үчүн алардын жоопкерчилиги мыйзам чегинде каралсын, бюджеттик жоготууларга жол берилбесин.

Жалал-Абад шаардык мэриясынын керек-жарак рыногу жана кызмат көрсөтүү департаменти боюнча:

1) Ижарачылар тарабынан ижара акы төлөмдөрү өз убагында туура, так эсептелинсин. Каржы бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

Т.Тайгараев атындагы аймактык башкармалыгы боюнча:

1) Бухгалтердик эсебин жүргүзүү жана финансылык отчетторду түзүү Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобого ылайык жүргүзүлсүн.

2) Эмгек акы эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын 24.01.2004-жылдагы №8 “Социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төлөмдөрүнүн тарифтери” жөнүндөгү Мыйзамынын 2-беренесинин 2-пунктунда жана Кыргыз Республикасынын Салык Кодексинин 185 жана 200-беренелеринде белгиленген талаптарга ылайык, киреше салыгы жана Соцфонд төгүмдөрү өз убагында чегерилип тийиштүү бюджетке которулсун.

3) Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптары сакталсын. Каражаттарды тастыктоочу документтери жок негизсиз эсептен чыгарууларга жол берилбесин. Негизсиз эсептен чыгарылган **36,0 миң сом** бюджетке калыбына келтирилсин.

Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгы боюнча:

1) Командировкалык чыгымдарды төлөөдө, КРнын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын ченемдерин белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун талаптары сакталсын. Командировкалык чыгымдарга ашыкча төлөнгөн **11,0 миң сом** тиешелүү кызматкерлердин эсебинен бюджетке калыбына келтирилсин.

2) КРнын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 «Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелерин бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө» буйругу менен бекитилген ченемдер сакталсын. Күйүүчү май үчүн нормадан ашыкча сарпталган **11,3 миң сом** бюджетке калыбына келтирилсин.

3) Жалал-Абад шаардык жол башкармалыгынын депозиттик эсебиндеги **627,9** миң сом калдыгы тийиштүү бюджеттин кирешесине которулсун. Мындан ары, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик Кодексинин 112-беренесинин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 токтому менен

бекитилген “Казыналык бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” Жобонун талабын бузууга жол берилбесин.

4) Республикалык жана жергиликтүү бюджеттин эсебинен аткарылган курулуш иштеринин мыйзамдуулугуна, каражаттардын максаттуу пайдалануусуна жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыгы Жалал-Абад шаар мериясынын жалпы жыйынында каралсын, кетирилген кемчилдиктерге жол берген кызматкерлердин жоопкерчиликтирин кароо менен мыйзам чегинде тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аудиттин жыйынтыгы менен аныкталып, аудиттин жүрүшүндө калыбына келтирилбеген **11402,7 миң сомдон 868,8 миң сом**у “Подрядчы” «Жагалмай» ЖЧКсы тарабынан бюджетке кайтарылсын, ал эми **10533,9 миң сом**у долбоордук-сметалык чечимдерге шайкеш аткарылсын.

Жалал-Абад шаарынын мэриясынын алдындагы «Жалал-Абад Тазалык» муниципалдык мекемеси боюнча:

1) Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын талаптарына ылайык, түзүлгөн келишимдердин мөөнөтүндө аткаруу жагы жана контракттагы кепилдикти камсыз кылуу пайызынын наркы катуу көзөмөлгө алынсын жана сатып алуулар боюнча кемчилик кетирген кызматкерлерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын. Келишимде көрсөтүлгөн шарттардын мөөнөтүндө аткарылбаган себептүү салынган **95,6 миң сом** айыптык төлөмдөр өндүрүлсүн. Бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

Жалал-Абад шаардык мэриясынын алдындагы муниципалдык жүргүнчүлөрдү ташуу автобазасы боюнча:

1) Мындан ары, социалдык камсыздандыруу төлөмүн эсептөөдө, Кыргыз Республикасынын 2004-жылдын 24-январындагы №8 “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төлөмдөрүнө тарифтер жөнүндө” Мыйзамынын, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөөнүн жана төлөөнүн тартиби жөнүндө” Нускаманын талабын бузууга жол берилбесин. Каржы бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

Жалал-Абад шаардык мэриясынын “Жалал-Абад сууканал” суу түтүктөрү-канализация чарбасынын Жалал-Абад чарбалык эсептеги башкармалыгы боюнча:

1) Суу өндүрүүдө жана камсыздоодо суунун жоготуусун азайтуу боюнча иштелип чыккан иш-чаралардын аткарылуусу көзөмөлгө алынсын. Өндүрүлгөн суудан 2023-жылы 4979,9 миң м3 таза суунун абоненттерге жетпей жоготууга учуроо себептерин тактоо, жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилигин кароо иштери жүргүзүлүп, тийиштүү жыйынтык чыгарылсын.

2) Кыргыз Республикасынын 29.04.2002-жылдагы №76 “Бухгалтердик эсеп жөнүндөгү” Мыйзамы жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2010-жылдын 7-октябрындагы №231 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында ишкердик субъектилеринде, коммерциялык эмес уюмдарда (бюджеттик мекемелерден сырткары) бухгалтердик эсепти жана каржылык отчетторду жүргүзүүнүн маселелери жөнүндө” Жобосунун талаптары аткарылсын. Каржы бузууларга жол берген жооптуу кызматкерге тартип жоопкерчилигин берүү жагы каралсын.

11,7 миң сомдук жетишпестиктер тийиштүү кызматкерлерден өндүрүлүп, тийиштүү бюджетке төгүлүп, калыбына келтирилсин.

3) Кыргыз Республикасынын 29.04.2002-жылдагы №76 "Бухгалтердик эсеп жөнүндөгү" Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча" Жобосунун талаптарына ылайык **100,0 миң сомдук** дебитордук карыз тиешелүү бюджетке өндүрүлсүн. Эки татаптуу келишимде каралбаган шартта, алдын ала төлөм жүргүзгөндүгү жана келишимди аткаруу кепилдиги камсыз кылынбагандыгы үчүн, ишкананын жооптуу кызматкерлерине карата тийиштүү чаралар көрүлсүн.

4) Эсеп берүүчү жактар боюнча бухгалтердик эсепти жүргүзүүдө, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген "Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча" Жобонун 304-пунктунда белгиленген талаптарга ылайык, отчет берүүчү жактар тарабынан үч жумуш күндөн кечиктирилбестен аванстык отчеттор тапшырылсын. Жоопкерчиликке берилген акча каражаттары боюнча эсептен жашырылган **25,9 миң сомдук** дебитордук карызды бюджетке кайтаруу боюнча тиешелүү чаралар көрүлсүн. Дебитордук карызды жашырууга жол берген тийиштүү эсеп кызматкерлерине карата чаралар көрүлсүн.

**Кыргыз Республикасынын
Эсептөө палатасынын, Ош шаары, Ош,
Жалал-Абад жана Баткен областтары
боюнча аймактык бөлүмүнүн
мамлекеттик инспекторлору**

А. Жумабаев

Т. Зулуев

Курулуш боюнча мамлекеттик инспектор

Б. И. Жумабаев